

vexilotogie

Zpravodaj Vexilotologického klubu při OKD Praha 3,
obsahující odborná pojednání a informace o vlajkách

Ing. Aleš Brožek

19

VLAJKY ZAHRANIČNÍCH VEXILOLOGICKÝCH SPOLEČNOSTÍ

V posledních deseti letech vznikly v celé řadě zemí společnosti, jejichž činnost je zaměřena především ke studiu vlajek a praporů, jejich historie, symboliky a pravidel používání. Tyto organizace propagují ve svých zemích státní symboly, snaží se získávat a rozšiřovat informace o nich, pro své členy vydávají odborné časopisy a většina jich používá i vlastní vlajku.

Předložený článek seznámí čtenáře nejen s vlajkami (jejichž kresby nám poskytl náš varšavský spolupracovník J. Miller), ale i se stručnou historií, publikační činností a s hlavními představiteli devíti vexilotologických organizací v zahraničí a s jejich vrcholným orgánem, Mezinárodní federaci vexilotologických společností.

Středisko pro výzkum vlajek

Myšlenka vytvořit vexilotologické Středisko pro výzkum vlajek se objevila koncem 50. a začátkem 60. let, tedy v době, kdy zesílilo národně osvobozeneccké hnutí v Africe a kdy každoročně vznikalo mnoho nových vlajek nezávislých států. Dva mladí američtí učitelé, Whitney Smith a Gary Grahm, kteří se zajímali o tuto problematiku, viděli, že schází zdroj, který by rychle a jednoduše poskytoval informace o nových vlajkách. Knihy o vlajkách často obsahovaly údaje, které neplatily již několik let, a dokonce i taková instituce, jakou je např. OSN, poskytovala spolehlivé údaje pouze o malém počtu vlajek. A tak v říjnu 1961 vyšlo první číslo časopisu nazvaného The Flag Bulletin, který redigoval W. Smith.

Odezva na tento počin byla velmi příznivá. Zprávy o nových vlajkách, knihách a článcích s vexileologickou tematikou, dotazy i nabídky výměny informací přicházely ze všech stran. W. Smith a G. Grahl se proto rozhodli založit Středisko pro výzkum vlajek (Flag Research Center, FRC) a své rozhodnutí realizovali 1.2.1962. Jako hlavní cíl své činnosti si Středisko dalo shromažďování, uchovávání, pořádání a rozšiřování informací o všech druzích vlajek a praporů i o státních znacích všech dob a zemí světa. Zavedl se také termín "vexilologie" (který vytvořil r. 1957 W. Smith) jako označení pro vědecké studium vlajek a praporů. Středisko ovšem není společností v pravém slova smyslu: nemá členy, má pouze odběratele časopisu, jichž je asi 600 ve všech světadílech. Pro činnost střediska je typická spolupráce při různých akcích, jež zahrnují vydávání vlajkových obrazových příloh do knižních publikací, pořádání výstav, natáčení filmů, televizních pořadů a v neposlední řadě i vydávání knih vlastních. Mezi významné publikace patří *The Bibliography of Flags of Foreign Nations* (Boston 1965), *The Flag Book of the United States* (New York 1970) a nástenné či skládací listy vlajek z let 1965, 1971 a 1975. Koncem r. 1975 tu vyšla i 360 stránek významná encyklopédie W. Smitha *Flags through the Ages and across the World*.

Nyní se připravuje i vexilogický terminologický slovník.

Středisko získalo i literaturu z pozůstatosti několika významných vexilogů. Její soubory se staly základem velké vexilogické knihovny, která je stále doplňována.

Vlajku Střediska pro výzkum vlajek tvoří modrý list tvaru třícípého vlaštovčího ocasu s bílou vikingeskou plachetní lodí v žerďové části. Lod, která má tvar ptáka, je položena přídí směrem k vlajícímu okraji; na stožáru lodi vlaje zleva doprava bílý gonfanon a příď lodi v podobě ptačí hlavy s korunou je zakončena červeným okem. Kresba lodi je modrá. Autorem emblému je londýnský vexilog Louis Loynes, který jej vytvořil r. 1964. Poměr šířky vlajky k její délce je 1:2.

Vexilogická a heraldická nadace

Nadaci Stichting voor Banistiek en Heraldiek (SBH) založili 30.6.1964 v Muiderbergu v Nizozemí manželé Sierksmovi tím, že jí věnovali sbírku vexilogických a heraldických publikací. V současné době je tu asi 4000 knih a časopisů, 10 000 kartotéčních lístků s vexilogickými údaji, 5 000 barevných diapositivů a 250 gramofonových desek s písňemi o vlajkách a praporech. Vzácná je zejména kolekce rukopisů a knih ze 17. a 18. století. Nadace byla organizátorem 1. a 6. mezinárodního vexilogického kongresu a je zakládajícím členem FIAV. Klaes Sierksma, jeden ze tří správců nadace, navrhl nebo obnovil vlajky pro téměř 500 nizozemských obcí a je autorem řady vexilogických publikací. Mimořádně záslužným činem nadace bylo r. 1966 vydání neznámého vexilogického rukopisu ze 17. stol. pod názvem Flags of the World 1669-1670. Manželé Sierksmovi identifikovali jednotlivé vyobrazené vlajky a edici doplnili odborným komentářem.

U příležitosti konání 1. mezinárodního vexilogického kongresu v Muiderbergu navrhl Kl. Sierksma v r. 1965 vlajku nadace. Tvoří ji pět pruhů v historických nizozemských barvách - oranžové, bílé, světle modré, bílé a oranžové (3:1:1:1:3). Poměr jejich stran je 2:3.

Nizozemská vexilogická společnost

Jednou z nejstarších vexilogických společností je Nederlandse Vereniging voor Vlaggenkunde (NVV), založená 16.3.1966 v Haagu. Je zakládajícím členem FIAV a loni měla kolem 80 řádných členů, zatímco dalších cca 250 vexilogů odebíralo zpravodaj Vexilla Nostra. Ten vychází od prosince 1966, letos v 11. ročníku. Zprvu byl vydáván nepravidelně (7-8 čísel ročně), pak vycházel měsíčně, nyní každý druhý měsíc v roce. Časopis obsahuje poměrně málo kreseb, zachycuje však všechny důležitější vexilogické události. Zvlášt podrobné jsou informace o nizozemských městských a jiných vlajkách a o jejich užívání. Mezi oblíbené akce NVV patří tzv. Vlaggendag (Den vlajky). Do starobylých měst a vesnic se sjede kolem 80 zájemců, kteří navštíví muzea, archivy či výrobny vlajek a zároveň vyslechnou dvě nebo tři přednášky doplněné barevnými diapositivy.

U příležitosti Dne vlajky byly již uspořádány výkazy o historii signálních vlajek, o konzervování praporů, o belgických vojenských praporech i o československé vlajce, když Den vlajky probíhal v Naardenu, kde je hrob J.A.Komenského. Funkci jednatele NVV předal 1.1.1976 Klaes Sierksma W.J.H. Schuurmanovi. Redaktorem časopisu *Vexilla Nostra* je nyní Anton Jansen.

Vlajku NVV navrhl v r. 1972 Klaes Sierksma. Tvoří ji obdélníkový list, z jehož středu paprscitě vychází osm úseček dělících jeho strany ve třetinách. List je tak rozdělen na osm polí. Pole ležící v horním rohu je oranžové, další je bílé, světle modré, bílé, oranžové, bílé, světle modré a bílé (pořadí je uvedeno podle směru pohybu hodinových ručiček). Do středu listu je položeno tmavě modré čtvercové pole o délce strany rovné 4/5 šířky vlajky. Ve čtverci je kresba žlutého nizozemského lva stojícího na zadních nohách a držícího v levé tlapě bílý šíp s modrým hrotom a opeřením a v pravé tlapě bílý meč. Zbyvající prostor čtverce je vyplněn žlutými obdélníčky. Poměr stran vlajky je 2:3. Zvolené barvy jsou historické nizozemské barvy, žluté obdélníčky symbolizují členy spolku. Počet obdélníčků a jejich rozměry, stejně jako kresba lva, nejsou pevně stanoveny.

Švýcarská vexilogická společnost

Společnost s oficiálním názvem Société Suisse de Vexillologie /SVV/, resp. Schweizerische Gesellschaft für Fahnen- und Flaggenkunde, vznikla v lednu 1967. Jejím předsedou se stal Louis Mühlmann, který též do r. 1973 zastával funkci předsedy FIAV. Švýcarští vexilogové uspořádali v Curychu r. 1967 2. vexilogický kongres a v r. 1968 vydali tištěm podrobnou kongresovou zprávu. Jejich publikační činnost sestává z vydávání ročenky *Vexilla Helvetica* ve francouzském a německém znění, která je zaměřena především na vojenské prapory. SSV je zakládajícím členem FIAV.

Vlajku tvoří bílý středový kříž na červeném poli, mezi rameny ze tří plamenů (žlutý, červený, žlutý) vyrůstá vždy žlutá lilie. Vlajka je čtvercová. Bílý kříž na červeném poli připomíná již ve středověku rozšířený prapor konfederace. Spojení bílého kříže s plameny pochází z velmi známého modelu plukovního praporu používaného švýcarskými vojsky ve službách Francie. Tyto prapory vytvořené na konci 17. stol.

měly rozhodující vliv jak na prapory švýcarských vojsk v cizích službách, tak na vlajky používané ve švýcarských jednotkách městské a kantonální obrany. Žezlo zakončené lilií bylo převzato ze znaku Čechu curyšských heraldiků (na stříbrném poli vyrůstající modré žezlo zakončené lilií), čímž byla symbolizována rozhodující role jeho členů na založení Švýcarské vexilogické společnosti. Zároveň použitím hlavního motivu znaku cechu se zdůrazňují těsné vztahy mezi heraldikou a vexilogií. Vlajku navrhl Louis Mühlemann a návrh realizoval Paul Krog.

Severoamerická vexilogická společnost

Vexilegové ze Spojených států amerických a Kanady založili v r. 1967 společnost nazvanou North American Vexillological Association (NAVA), která se zabývá především studiem vlajek a praporů Severní Ameriky. V současné době tvoří společnost přes 160 členů. Předsedou je dr. Whitney Smith. Od r. 1967 vychází zpravodaj společnosti nazvaný *Nav News*, od r. 1972 zde vydávají i ročenku *Nav Yearbook*. NAVA je zakládajícím členem FIAV.

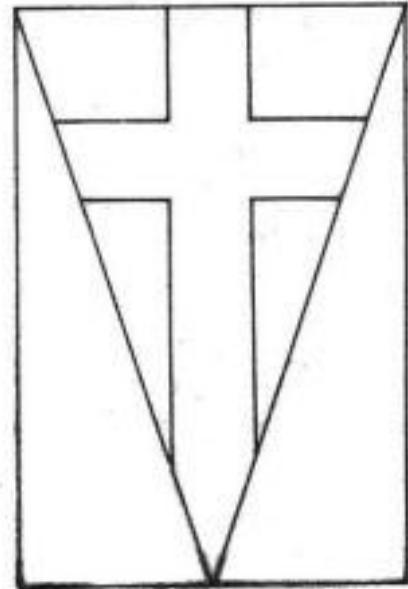
Bílá krokvice v horní části s hrotom u dolního okraje dělí list vlajky NAVA na tři pole, pole uvnitř krokvice je modré, pole vně krokvice jsou červená. Poměr šířky k délce je 2:3. Autorem vlajky je Harry F. Manogg, který zvítězil v konkurzu na její vytvoření.

Francouzská společnost mezinárodních vexilogických studií

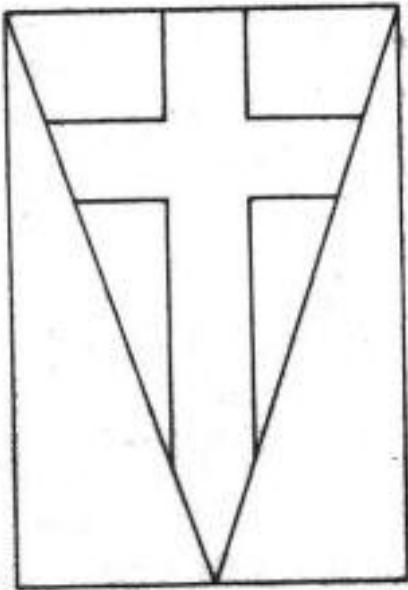
Vexilogická společnost Association Française d'Études Internationales de Vexillologie (AFEIV) byla založena valným shromážděním francouzských vexilogů 28.7.1967, poté co byl změněn prozatimní název společnosti (Association Française d'Études Vexillologiques). Je zakládajícím členem FIAV.

V současné době se počet členů odhaduje na 70; z nich je řada zahraničních. Předsedou AFEIV je Georges Pasch, který je zároveň i redaktorem časopisu *Vexillologia*. Tento informační bulletin vychází od 25.5.1967, a i když je v poslední době vydáván velmi nepravidelně, je cenným zdrojem fundovaných informací především o historických vlajkách Evropy i ostatních oblastí světa.

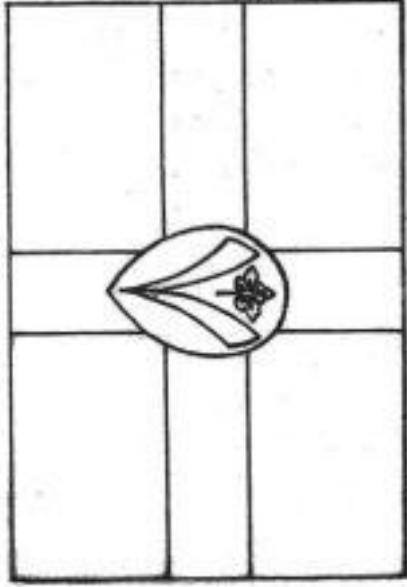
KFS

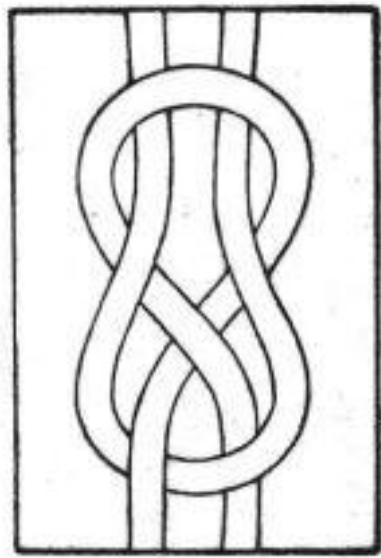
FLAG INSTITUTE

CENTRO ITALIANO
STUDI VESTILOGICI

MEZINÁRODNÍ FEDERACE
TEXTILOGICKÝCH SPOLEČNOSTÍ

Vlajku AFEIV, která vzešla z konkurzu a byla přijata valným shromážděním společnosti r. 1969, tvoří bílý středový kříž, který rozděluje vlajkový list na čtyři pole v národních barvách; první a čtvrté je modré, lemováno úzkým bílým a červeným proužkem, druhé a třetí je červené s lemujícím bílým a modrým proužkem. Úřední podoba vlajky obsahuje zlatou chrámovou loď (emblém AFEIV) ve středu bílého kříže. Tato loď je zároveň symbolem námořní plavby a je i ve znaku řady francouzských přímořských měst. Poměr šířky k délce je 2:3, šířka ramene bílého kříže, který je klasickým prvkem historických francouzských praporů, je rovna 1/3 šířky vlajky. Autorem návrhu je Hervé Pinoteau a návrh realizoval M. Mourgeon. Vlajka byla poprvé použita na 3. vexilogickém kongresu v Bostonu v USA r. 1969.

Vědecká vlajková společnost

Společnost se sídlem v Chesteru ve Velké Británii (Flag Institute, FI) založila v lednu 1971 skupinka členů britské heraldické společnosti, protože její vlajková sekce měla velké potíže s vydáváním zpravodaje. Cinnost společnosti nyní řídí pět členů. Od r. 1971 vydávají dvanáctistránkový čtvrtletník Flagmaster, který přináší zejména aktuální informace o nových státních vlajkách a státních znacích. Společnost zorganizovala 5. mezinárodní vexilogický kongres v září 1973 a v téže roce se podílela na přípravě výstavy vlajek a praporů v Nottinghamu a poté v Chesteru. Členem FIAV se stala v červnu 1971. V současné době má asi 100 členů.

Vlajka FI je tvorena modrým listem, na nějž je položen bílý klín s hrotom u vlajícího okraje. V klínu je červený kříž.

Italské středisko vexilogických studií

Středisko (Centro Italiano Studi Vessillologici, CISV) bylo vytvořeno koncem r. 1972 a v září 1973 se stalo členem FIAV. Na konci r. 1975 mělo již 24 členů z Itálie a 13 ze zahraničí. Od r. 1974 vychází čtvrtletník Vexilla Italica, ve kterém jsou otiskovány především články o italských vlajkách a praporech. Předsedou společnosti a vydavatelem zpravodaje je Aldo Ziggio, který byl též tajemníkem 4. mezinárodního vexilogického kongresu v r. 1971.

Vlajku tvoří bílý středový kříž, který rozděluje vlajkový list na čtyři obdélníková pole s první a čtvrté je zelené, druhé a třetí červené. Do středu kříže je položen emblém CISV: severský štít se žlutým písmenem "V" a žlutým listem břečťanu na zeleném podkladě. Stejný typ kříže se vyskytuje již na starých praporech italských obcí (a byl též společným znakem guelfů a ghibelliniů, kteří nepatřili mezi přívržence papeže). Barvy této vlajky jsou zároveň italskými národními barvami. Tvar štítu odpovídá tvaru italských štítů např. u Toskány. "V" symbolizuje vexilologii a list břečťanu je symbolem laskavosti, vytrvalosti a houževnatosti. Poměr šířky k délce je 2:3.

Severská vexilologická společnost

Oficiální název společnosti se uvádí ve třech jazycích dánštině, norštině a švédštině (Nordisk Flaggselskap - Nordisk Flaggselskap - Nordiska Flaggsällskapet, NFS). Většina členů společnosti, jejichž počet se odhaduje na 40, totiž mluví těmito jazyky. NFS existuje teprve tři roky. Založena byla 27.1.1973. Jejím předsedou je Ch.F. Pedersen, autor knihy "Barevný lexikon vlajek", přeložené do mnoha jazyků. Vloni ském roce vyšlo prvé číslo zpravodaje společnosti, nazvaného Nordisk Flaggakrift (viz Vexilogie 16, s. 190). Severská vexilologická společnost byla přijata do Mezinárodní federace vexilologických společností v r. 1973.

Vlajka společnosti má modrý list, na nějž je položen žlutý klín s hrotom u vlajícího okraje a červený kříž. Jeho ramena jsou široká 1/7 šířky listu a vnější okraj svislého ramene kříže dělí délku vlajky v poměru 1:2. Poměr šířky vlajky k délce je 2:3. Červený kříž na žlutém poli prý užíval již král Erik.

Mezinárodní federace vexilologických společností

Již na 1. vexilologickém kongresu v r. 1965 bylo rozhodnuto o založení Mezinárodní federace vexilologických společností (Fédération Internationale des Associations Vexillologiques, FIAV), která má sdružovat vexilologické společnosti z celého světa. Požadovalo se, aby to byla organizace, která bude podporovat a koordinovat činnost národních společností, pravidelně organizovat mezinárodní vexilologické kongresy a

podporovat jejich organizátory. Na 3. mezinárodním vexilegickém kongresu v září 1969 přijalo stanovy FIAV 12 společností. V současné době ji tvoří již 17 vexilogických společností a institucí z Evropy, Ameriky a Asie. Funkci předsedy zastává od r. 1973 dr.O.Neubecker z NSR, tajemníky jsou dr.W.Smith z USA a Kl.Sierksma z Nizozemí.

Na modrém listu vlajky FIAV jsou dvě žluté vlajkové šňůry, vodorovně probíhající celým listem a tvořící dvě navzájem zauzlené smyčky (tzv. skotský uzel). Oba konce jedné šňůry vyrůstají z žerdového okraje, oba konce druhé z vlajícího okraje. Vlajkové šňůry znázorňují samu vědu o vlajkách. Modrá barva listu a vlajkové šňůry připomínají lodní dopravu jako původce existence vlajek. Uzel smyček je symbolem přátelství vexilogogů všech zemí. Obě smyčky zároveň zobrazují dvě polekoule a spolu se čtyřmi konci šňůr dávají číslo šest pro šest světadilů, čímž je vyjádřen mezinárodní charakter FIAV. Navíc většina mezinárodních organizací používá modrých vlajek. Nechraničené možnosti vexilogického bádání v geografickém prostoru i čase jsou zdůrazněny grafickým uspořádáním šňůr. Jejich konci nejsou vidět a smyčky tak nejsou ukončeny, stejně jako prostor vexilogického bádání. Myšlenka zvítit uzel tvořený vlajkovými šňůrami jako hlavní motiv vlajky FIAV pochází od Klaesse Sierksmy. Druhý vexilegický kongres jeho původní návrh poněkud pozměnil a předal Paulu Krogevi, který pořídil konečnou verzi vlajky FIAV. Vlajka se vyrábí v poměru šířky k délce 2:3.

Mimo uvedené organizace, existují na světě ještě čtyři vexilegické společnosti, o nichž nám není známo, zda svou vlajku přijaly, resp. nemáme o jejich vlajkách přesné informace. Jedná se o vexilegické společnosti v Polsku (Komisja Weksyleologiczna u Towarzystwa Turystycznego przy Uniwersytecie Warszawskim), Rakousku (Österreichische Heeresmuseums Fahnensektion), Velké Británii (The Flag Section of the Heraldry Society) a v Japonsku (Kekki Kiekai).

لصرمـانـاتـهـ وـنـعـ خـرـبـ

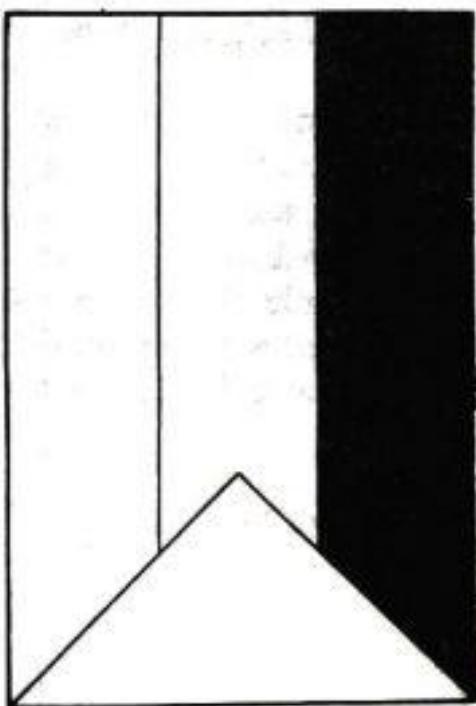
STÁT OMÁN

السلطنة
لـعـلـمـ عـمـانـ

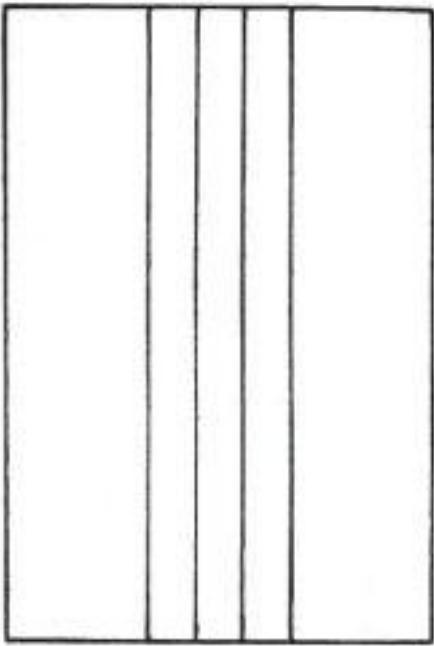
PFLÖ

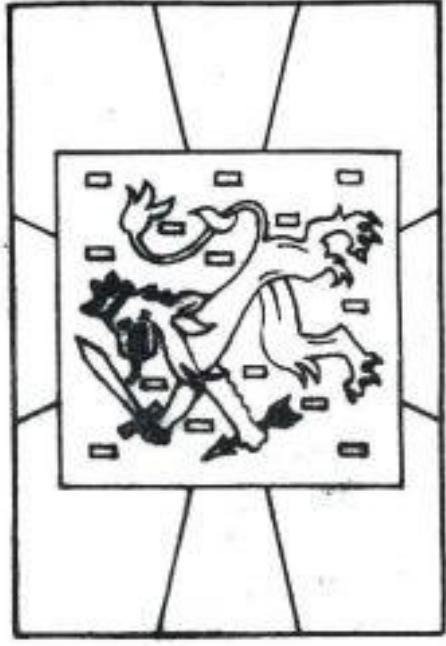
OMÁNSKÁ REVOLUČNÍ RADA

OOP

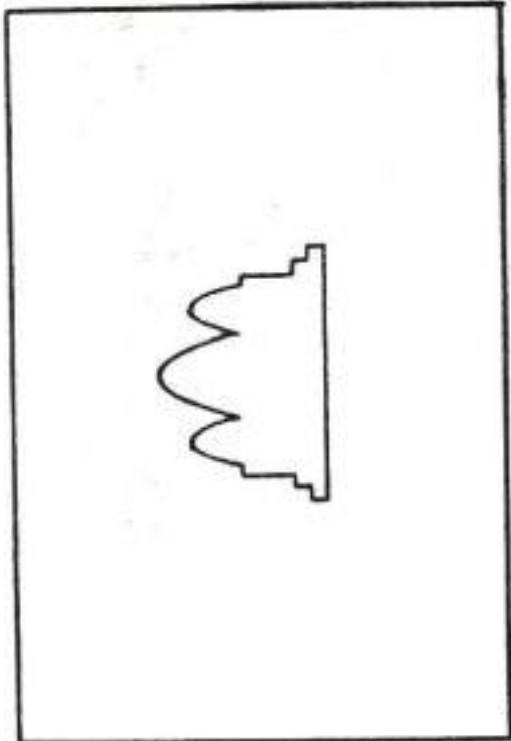
STICHTING VOOR BANTSTEK
EN HERALDIEK

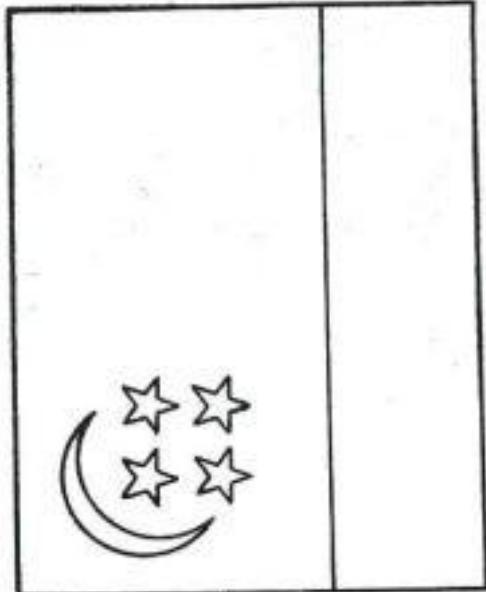
NEDERLANDSE VERENIGING
VOOR VLAGGENKUNDE

KAMBODŽA

KAMBODŽA

KOMORY

VLAJKY SVOBODY

(pokračování)

OMÁN

V jihozápadní části arabského poleostrova se nachází Sultanát Omán (Sultanat Oman). Tento název byl dán r. 1970 dosavadnímu Maskatu a Ománu, aby tak byla zdůrazněna jednota tehoto státu a zároveň zakryto národně osvobozenecí hnutí ve vlastním Ománu, který se rozkládá na jih a západ od pohoří Džebel Ahdar (Zelené hory) na ploše cca 160 tis. km².

Konflikt, který zde stále probíhá a jímž se již mnoha-krát zabývala i OSN, začal vlastně již v r. 1792, kdy tehdejší vládce Ománu přenesl své sídlo do pobřežního Maskatu a přijal titul sultána. Vnitrozemské kmene se od té doby začaly považovat za nezávislé na něm. Proti ním nabídla sultánovi pomoc Velká Británie, která s ním r. 1798 uzavřela smlouvu o ochraně. Dne 10.3.1862 garantovaly Francie a Velká Británie maskatskou nezávislost, ale 20.3.1891 uzavřela Británie novou smlouvu o ochraně. Vztahy mezi vnitrozemskými kmene, v jejichž čele stál náboženský vůdce imám, a pobřežním, kontrolovaným sultánem z Maskatu, se začaly opět zhoršovat. R. 1913 proklamoval imám nezávislost vlastního Ománu, kterou v r. 1920 uznala Velká Británie i maskatský sultán. Od té doby se také hovoří o faktické unii obou knížectví. Maskatský sultán uzavřel s Velkou Británií nové smlouvy o ochraně v l. 1939 a 1951. Tyto smlouvy tehdejší ománský imám odmítl uznat. Nebylo divu, že když r. 1954 zemřel, snažila se Velká Británie prosadit jako nového imáma Saída bin Tajmúra, kolaborantského sultána Maskatu. Vnitrozemské kmene si však za imáma zvolily Ghalíba bin Alí al-Hanaje, na což 15.12.1955 odpověděl maskatský sultán otevřenou agresí proti Ománskému imamátu. Dne 17.12. obsadil hlavní ománské město Nizvu a 22.12.1955 oficiálně Omán anektoval. Imám se uchýlil do exilu a v r. 1957 zahájil povstání, které sice dosáhle zprvu velkých úspěchů

(osvobození Nizvy apod.), ale pak bylo společnou britasko-maskatskou ofenzívou potlačeno. Ománské osvobozeneccké hnutí se uchýlilo k partyzánské válce.

V r. 1963 imám ustavil Revoluční velitelství Ománu v r. 1966 byla v Káhiře zřízena Ománská revoluční rada. Jako svého symbolu používá rada kruhového znaku se dvěma zkříženými prapory, mezi nimiž je umístěn arabský půlměsíc, orientovaný cípy vzhůru, a pěticípá hvězda. Na zkřížených praperech je arabský nápis "Vítězstvím od Boha k brzkému osvobození naší vlasti". Pod prapory jsou dvě zakřivené arabské šavle sahající svými hrety až k samému okraji kruhu.

Ve vlastním Ománu se r. 1965 ustavila další národně osvobozeneccká organizace - Lidová fronta osvobození Zufáru, která zahájila ozbrojené povstání na jihu země. V r. 1968 byla přejmenována na Lidovou frontu osvobození okupované oblasti Perského zálivu a svou činnost rozšířila na celou oblast Ománu. Jako další významná osvobozeneccká organizace vznikla r. 1970 Lidová demokratická fronta osvobození Ománu a Perského zálivu, která zahájila operace v pohoří Džebel Ahdar. V prosinci téhož roku se obě organizace dohodly na koordinaci svých ozbrojených akcí. Protože společný boj dosahoval úspěchů, uspořádaly obě fronty r. 1971 konferenci, na niž již byla projednávána otázka spojení všech vlasteneckých sil a skupin Ománu, koordinace bojů a otázka jejich dalšího rozšíření.

Proti zvýšené aktivitě vlasteneckých sil dokonce zasáhl v prosinci 1972 expediční sbor z Iránu. Tento zásah vyvolal potřebu prohloubení spolupráce osvobozenecckých organizací, a proto ještě v témeř roce se obě hlavní organizace i některé menší složky působící na ománském území spojily v Lidovou frontu osvobození Ománu a Arabského zálivu, která se v červenci 1974 přejmenovala na Lidovou frontu osvobození Ománu (People's Front for the Liberation of Oman).

Lidová fronta osvobození Ománu (PFLO) přijala vlajku v tradičních panarabských barvách. Tvoří ji tři pruhy - červený, bílý a černý. Uprostřed bílého pruhu je v jeho středu třetině umístěn černě psaný arabský název organizace. Poněvadž je napsán ve čtyřech svislých sloupcích, je čitelný jen tehdy, je-li vlajka orientována vlajícím okrajem vzhůru (první řádek je pak nahore). Přijetím

vlažky v panarabských barvách vyjádřila PFLO svou snahu aktivně se zapojit do soudebného arabského hnutí i pokrekenost svých ideálů. Při vytváření své vlažky PFLO odmítla klasickou barvu Ománu (bílou), kterou např. akceptuje právě zmíněné Ománské revoluční rady. Ten je evidentně odvozen z vlažky imámová státu, která je tvořena bílým listem s červeným mečem uprostřed (podobným meči ze staré vlažky Jemenu), pod nímž je červený arabský nápis "Vítězství a osvobození skrze Boha" (citát z 13. verše LXI. súry kerámu).

I když maskatský sultán, kterým je od převratu r. 1970 Saíd Kabus bin Saíd, přijal název Omán pro celý svůj stát a dosáhl v r. 1975 v boji proti ománským vlastencům některých úspěchů, uznává celá řada arabských států nezávislost skutečného Ománu, kterým je zmíněný vnitrozemský imamát, označovaný někdy též zahraničními mísami jako Stát Omán.

Lidová fronta osvobození Ománu má pak velkou podporu zejména ze sousední Jemenské lidově demokratické republiky.

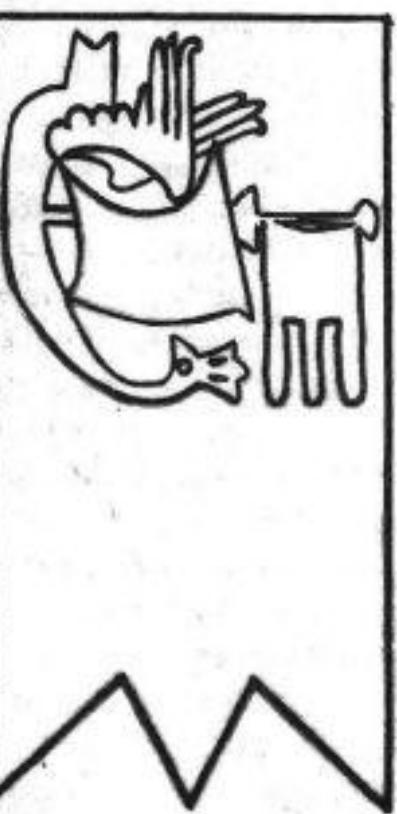
PALESTINA

Organizace pro osvobození Palestiny (Palestine Liberation Organization) má ve světovém osvobozeneckém hnutí výjimečné postavení, vyplývající z několika specifických rysů.

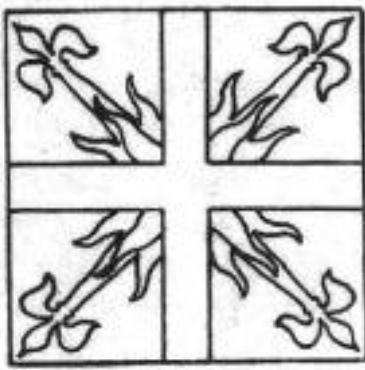
Země, o jejíž osvobození OOP usiluje, desud neexistuje (celou arabskou Palestinu projektovanou OSN o rozloze 11 500 km² obsadil v letech 1948 a 1967 Izrael); bez osvobozenecký je tak deprovázen úsilím OOP palestinský stát vůbec vytvořit. Organizace pro osvobození Palestiny není také politickou stranou v klasickém slova smyslu, neboť byla založena jako vrcholový orgán řady politických skupin a ozbrojených bojůvek (nyní 7 složek od ultralevicových až po konzervativní), působících jak mezi palestinskými uprchlíky v sousedních arabských zemích (1,5 mil. v Jordánsku, Libanonu, Sýrii a dalších), tak ilegálně mezi 1,5 mil. Palestinců žijících na územích okupovaných Izraelem.

Organizace pro osvobození Palestiny pod vedením známého palestinského vůdce a představitele řídící síly OOP organizace Al-Fatáh Jásira Arafata zastupuje svou zemi v Arabské lize a r. 1975 získala statut pozorovatele v OSN. Usiluje

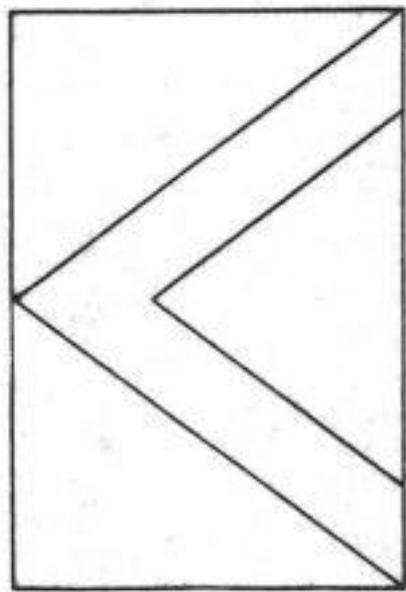
SOCIÉTÉ SUISSE DE VEXILLOLOGIE

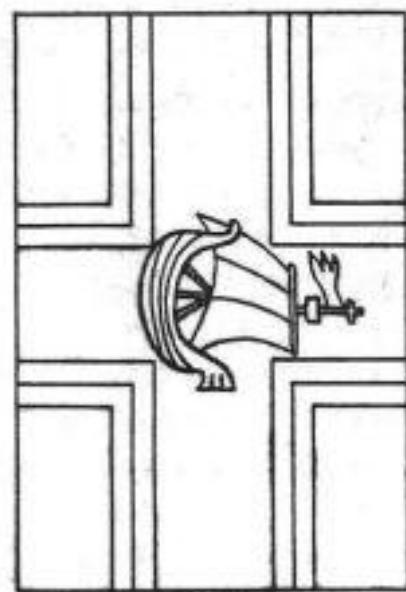
FLAG RESEARCH CENTER

NORTH AMERICAN VEXILLLOGICAL ASSOCIATION

ASSOCIATION FRANÇAISE
D'ÉTUDES INTERNATIONALES
DE VEXILLOGIE

• vytvoření nenáboženského státu, v němž by židé, muslimové i křesťané měli stejná práva. Řada anarchistických běžůvek, např. Černé září, však svými teroristickými metodami boje značně poškozuje palestinskou věc v očích světové veřejnosti a vrhá na celou partyzánskou válku OOP špatné světle.

Organizace pro osvobození Palestiny nepoužívá vlastní vlajky, její bojovníci i diplomaté vystupují pod národní palestinskou vlajkou, resp. její podobou užívanou organizací Al-Fatáh. Palestinci si svou vlajku, tak jako jiné arabské národy, odvedili od hidžázskej vlajky arabského odporu proti tureckému útisku (tři horizontální pruhy - černý, zelený, bílý - a červený trojúhelník u žerdi) z r. 1916.¹⁾ Palestinská verze této vlajky pouze pozměnila pořadí pruhů na černý, bílý a zelený a je tedy tetožná s hidžázskej vlajkou z let 1920-1926. Stejně pořadí pruhů měly i vlajky sousedního Zajordánska a Iráku. Červený klín u žerdi zasahuje asi do 1/3 délky listu.

Proteže nikdy nedošlo k vyhlášení nezávislé Palestiny a tato vlajka nebyla oficiálně vyhlášena za vlajku státu, je třeba za směrodatnou vzít podobu vlajky, která byla 9.3.1962 úředně vyzývána vedle vlajky Sjednocené arabské republiky na území Gazy, když ji vláda tehdejší SÁR vyhlásila "součástí palestinské země". A tato vlajka měla podobu výše uvedenou. Tak se též zobrazuje na známkách, které různé arabské státy vydávají na podporu palestinské věci.

Je třeba se o tom zmínit, protože v souvislosti s palestinským odbojem je často uváděna varianta vlajky, která má černý pruh dele a zelený nahore.²⁾ V této podobě ji užívala i vedoucí skupinka OOP Al-Fatáh a užívá ji tak i celá Organizace pro osvobození Palestiny. To je ostatně celkem pochopitelné, protože palestinská vlajka nebyla oficiálně kodifikována a používá se značně živelně. Např. jiná složka

1) Viz článek ing.J.Česáka, Symboly arabské integrace, Vexileologie 12, s. 115

2) Viz L.Philippe: Les couleurs panarabes, Vexilleologia III, č. 3(8), Paris 1974

OOP, tzv. Demokratická lidová fronta pre osvobození Palestiny (FPDLP), používá palestinské vlajky v "oficiální" podobě, tj. černý pruh nahore.

Důsledkem nejasné situace v používání palestinských vlajek je i řada variant: vpisování černého arabského nápisu Filastína do prostředního bílého pruhu, rozdílný poměr stran od nejčastějšího 2:3 až k 1:2. Např. i již citovaný L. Philippe nerozlišuje vlajku OOP od vlajky Palestiny, což svědčí o poněkud zmatené situaci v této otázce.

Jakoby variant palestinské vlajky nebylo již dost, byla při přiležitosti založení Arabské ligy r. 1945 na egyptských poštovních známkách umístěna vlajka Palestiny (která se měla stát členem ligy), jež měla zcela jiný vzhled než dosud používané palestinské vlajky. Tvořil ji bílý list s černým arabským nápisem Filastína uprostřed dvojitěho černého rámečku. Nemí nám známe, zda podoba právě této vlajky evokovala umístění arabského nápisu na bílý pruh panarabské trikolóry (pak by se vlastně jednalo o spojení obou vlajek), nebo je-li tato myšlenka staršího data.

Ať je tomu tak či tak, je jisté, že bílá vlajka s nápisem nebyla palestinským hnutím používána a že snad právě úděl Palestinců, poznamenaný stálým bojem s izraelským imperialismem, způsobil, že vlajkami palestinského lidu jsou verze praporu arabské revolty z r. 1916.

Pozn.: Nemí bez zajímavosti, že r. 1958, za krátké existence konfederace Jordánska a Iráku v tzv. Spojeném arabském království, byla státní vlajka téhoto soustátí totožná s národní palestinskou vlajkou.

(pokračování)

NÁŠ VEXILOLOGICKÝ KLUB

V únoru 1976 obdrželi všichni členové klubu pozvánku na 5. výroční členskou schůzi Vexilogického klubu, která se spolu se 3. burze vexilogických zkušeností konala 6.3.1976. Zúčastnilo se jí 17 členů klubu, kteří se aktivně podíleli jak na soutěži o klubovní vlajku, tak na vexilogické burze.

Výroční schůzi zahájil předseda klubu dr. Mucha a jednatel P. Fejtík přednesl zprávu o činnosti v r. 1975 i

zprávu o hospodaření našeho klubu. Po jednomyšlném přijetí
ebou zpráv a schválení činnosti dosavadního výberu zvolili
přítomní za řízení B. Maška nový výber klubu na příští ve-
lební období. Jeho členy jsou ing. Josef Česák, Jiří Horcák,
Pavel Fejtík, ing. Jaroslav Martýkán, dr. Ludvík Mucha, Pavel
Pejcha a dr. Zbyněk Svebeda.

Po skončení voleb nového výberu řídil místopředseda
dr. Svebeda jménem výberu závěr soutěže o vlajku klubu. Nej-
prve s pomocí historických materiálů, vztahujících se k vel-
bě čs. státní vlajky, seznámil přítomné se zásadami, které
by i naše vlajka měla splňovat, a dokumentoval pravidla,
kterých je třeba se držet, aby byla vybrána vlajka este-
tická i vexileologicky bezchybná. V prvním kole byly z 36
podaných návrhů vybrány tajným hlasováním 3 nejúspěšnější,
které postoupily do druhého kola. V něm byl tajnou volbou
s velkou převahou vybrán návrh dr. Svebedy, o němž přinese-
me obsáhlejší zprávu v příštím čísle našeho zpravodaje.
Zároveň byl schválen i emblém Vexileologického klubu, edve-
zený s klubovní vlajky. Dr. Svebeda se zřekl odměny za ví-
tězný návrh vzhledem k tomu, že vlastní návrh vypracovával
se znalostí některých návrhů jiných a mohl se tak vyvarevat
různých dílčích nedostatků.

Zbývající část schůze, která se protáhla až do večer-
ních hodin, byla věnována odborné problematice. Po referá-
tech dr. Muchy (Změny na politické mapě světa v r. 1975 a
jejich odraz ve vexilelogii) a ing. Martýkána ("Vlajky sve-
bedy" - vlajky národně esvebezeneckého hnutí) se již rez-
běhla 3. burza vexileologických zkušeností, spejená s ukáz-
kami nové odborné literatury a vlastní dokumentace, s vý-
měnou informací a s bohatou diskusí.

Všichni zájemci o aktivní práci v klubu se mohou zúčast-
nit pravidelných schůzek výberu, které se konají každou
první sobotu v měsíci (mimo červenec-září) od 15 hod. v
místnosti OKD v Praze 3, Koněvova 217.

- jm -

NOVÉ VLAJKY

KAMBODŽA

V minulém čísle zpravodaje jsme přinesli agenturní zprávu
o nové vlajce Demokratické Kambodže, která se ukázala být

nepřesná. Proto ji myní uvádíme na pravou míru a připejujeme i vyobrazení vlajky podle kambodžských pramenů. Podle propagační brožury, kterou vydalo v březnu 1976 velvyslanectví Demokratické Kambodže v demokratickém Berlíně (Khêm, die junge Kämpferin, und andere Erzählungen des kambodschanischen Widerstandes), má kambodžská národní vlajka ve středu rudého listu umístěnu žlutou siluetu chrámu Angkor Vat. Rudá barva vlajky představuje revoluční hnutí, rezidentní a statečný boj lidu Kambodže za národní osvobození, obrazu a revoluční výstavbu. Žlutá silueta chrámu symbolizuje tradice a lid Kambodže, který sám každodenně hájí a buduje svou slavnou zemi.

Uvedený materiál přináší i první podrobnější a určitější informaci o státním znaku Demokratické Kambodže. Zobrazuje systém hrází a zavlažovacích kanálů, symbolizujících moderní zemědělství, tak jako tovární budova je symbolem průmyslu. Celok je orámován svazky rýžových klasů a dole nápisem "Demokratická Kambodža".

E. Samelewicz, Berlin

KOMORY

V minulém čísle jsme přislibili, že otiskneme neveu vlajku Komor. Naleznete ji v obrazové přileze této čísla v podobě, jaké byla uveřejněna ve Flag Bulletinu. K informacím uveřejněným v 18. čísle můžeme jen dodat, že tato vlajka vznikla, když byl Komorský stát za člena OSN 12.11.1975.

- jm -

SEYCHELY

O půlnoci 28.6.1976 vstoupily do řad nezávislých států i Seychelské ostrovy, největší z posledních tří britských držav v Africe. Po mnohaletém úsilí vlasteneckých sil se těchto 95 ostrovů v Indickém oceánu s rozlohou 404 km obývaných asi 60 tis. obyvatel stalo nezávisle Seychelskou republikou. Pokrokovým silám se podařilo prosadit nejprve v dubnu t.r., aby Seychelám byly vráceny ostrovy Al-dabra, Desroches a Farquhar, odňaté jim britskou správou 1967, a myní i vyhlášení nezávislé republiky. Při slavnostním ceremoniálu v hlavním městě Victoria byla vystýčena i vlajka tohoto státu. Tvoří ji list dělený bílým

úhlopříčným křížem na čtyři trojúhelníková pole; horní a dolní je modré, levé a pravé červené.

- jm -

VIETNAM

Histerickým okamžikem lze nazvat 1. zasedání celevietnamského Národního shromáždění 24.6.1976 v Hanoji, které po 30 letech rozdělení ustavilo opět jednotný a socialistický Vietnam. Rezoluce celevietnamského parlamentu z 2.7.1976 stanoví, že sjednocená země se bude nadále nazývat Vietnamese socialistickou republikou, její státní vlajku bude rudý list se zlateou hvězdou uprostřed - histerický symbol vietnamské revoluce, a státním znakem otevřený věnec zlatých rýžových klasů obklepující rudé pole se zlateou pěticípeou hvězdou, v delní části zavinutý do rudé stuhy nesoucí nápis CONG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM (Vietnamská socialistická republika).

- jm -

KUBA

Dne 24.2.1976, v den 81. výročí zahájení národně osvobozeného povstání vedeného José Martí, byla slavnostně vyhlášena nová, socialistická ústava Kubánské republiky. Ústava schválená všeobecným hlasováním 15.2.1976 nemění žádným způsobem vzhled ani symboliku státní vlajky a státního znaku Kuby (známka 13c "Constituciōn socialista 1976").

- jm -

INFORMACE

Poštovní správa USA vydala při přiležitosti 200. výročí vzniku Spojených států amerických arch 50 známek, z nichž každá barevně vyobrazuje vlajku jednoho z členských států Unie. Výklad symboliky těchto vlajek lze spolu s kresbami vlajek několika amerických závislých území nalézt v č.6-12 měsíčníku Lidé a země, ročník 1976. Autorem seriálu o vlajkách USA je předseda našeho klubu dr. L. Mucha.

- jm -

VEKTOLOGIE - zpravedaj Vexileologického klubu při Obvodním kulturním domě v Praze 3, Kalimineva tř. 20, 130 00 Praha 3. Vychází neperiodicky a je určen pro užitečné členům klubu. Toto číslo připravili ing. J. Martykáš, dr. L. Mucha a dr. Z. Šveda. Výtvarně spolupracovali J. Klement, ing. M. Kreupa a P. Fejtík.

Červen 1976